

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ASOCIACIJŲ ĮSTATYMO NR. IX-1969 11
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3309“
DERINIMO PAŽYMA**

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl į pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta/atsižvelgta iš dalies
1.	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija 2024-09-27 raštas Nr. S2-1799	<...> papildomai įvertinti, ar Nutarimo projekte siūlomas Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo 14 straipsnio pakeitimas nėra perteklinis ir deklaratyvaus pobūdžio, kadangi numatant siūlomas garantijas asociacijoms, tokias garantijas reikėtų numatyti ir kitiems subjektams, teikiantiems teisėkūros iniciatyvas ir (ar) dalyvaujantiems teisėkūros procese.	<u>Neatsižvelgta.</u> Alternatyviu siūlymu Nutarimo projektas papildytas atsižvelgiant į pasitarimo tarp EIMIN, asociacijų atstovų ir Konkurencijos tarybos rezultatus, siekiant kompromiso, bei atliepiant Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 18 punktą, kuriame nustatytas siekis puoselėti valstybės institucijų ir verslo bendruomenės dialogą. Siūlomas alternatyvus reglamentavimas, tikėtina, suteiktų aiškumo asociacijoms ir (ar) jos nariams, kokia asociacijų veikla teisėkūros procese yra leistina. Siūloma formuluotė neriboja įstatymų leidėjo teisės numatyti analogišką teisinį reguliavimą kitų asmenų ar grupių atžvilgiu.
2.	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija 2024-09-25 raštas Nr. 10-3152	Siūlytume įvertinti tikslingumą nutarimo projektą papildyti argumentais, suformuluotais atsižvelgiant į šią Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2022 m. gruodžio 9 d. nutarimo Nr. 1S-132 (2022) „Dėl ūkio subjektų, užsiimančių vaistų prekyba, veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio reikalavimams“ 329 punkte pateiktą išvadą: „pažymėtina, kad Konkurencijos taryba nekvestionuoja ūkio subjektų teisės burtis į asociacijas ir dalyvauti teisėkūros procese. Vis dėlto, susiklosčius tokioms aplinkybėms kaip kad nagrinėjamu atveju, t. y. kai ūkio subjektai, dalyvaudami antkainių nustatymo procese, suderintus antkainius, tariamai pagrįstus ūkio subjektų veiklos kaštais bei reikalingus tam, kad ūkio subjektai galėtų išlikti atitinkamose rinkose, pateikia tokių duomenų prašančiai valdžios institucijai, taip pat kai valdžios institucijai, siekiant savo tikslų įgyvendinimo, yra reikalingas bendradarbiavimas su ūkio subjektais, todėl ūkio	<u>Neatsižvelgta.</u> Pateiktas siūlymas naudotis tam tikrais argumentais vertinant Lietuvos respublikos asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3309, t. y. siūloma cituoti (ar pasiremti) atlikto tyrimo dėl konkurencijos teisės pažeidimo argumentus, įvardintus Konkurencijos tarybos 2022 m. gruodžio 9 d. nutarime „Dėl ūkio subjektų, užsiimančių vaistų prekyba, veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio reikalavimams“. Šiame kontekste paminėtina, kad šis Konkurencijos tarybos nutarimas yra apskųstas teisme, sprendimas nėra priimtas.

		<p>subjektai įgyja didesnę įtaką valdžios institucijos priimamiems sprendimams, ūkio subjektų veiksmai gali patekti į konkurencijos teisės taikymo sritį. Kitaip tariant, dėl ūkio subjektų turimos reikšmingos įtakos valdžios institucijos priimamiems sprendimams ūkio subjektų suderinti veiksmai neabejotinai gali daryti įtaką antkainių nustatymui ir konkurencijai atitinkamose rinkose. Kaip jau minėta, ūkio subjektams tarpusavyje konkuruojant savo teikiamais pasiūlymais dėl antkainių įtvirtinimo nėra iš anksto žinomas konkurencinės kovos rezultatas, o tai yra konkurencijos esminis požymis. Be to, nagrinėjamu atveju ūkio subjektai nekonkuravo savo pasiūlymais dėl didmeninių ir mažmeninių antkainių, kuriuos vėliau Ministerija nustatė de facto fiksuotais. Ši aplinkybė, taip pat tai, kad ūkio subjektai nekonkuruoja antkainiais ir taiko de facto fiksuotus antkainius, atskleidžia dar didesnę tokio susitarimo įtaką konkurencijai atitinkamose rinkose. Taigi nepaisant to, kad ūkio subjektų susitarimas sudarytas Kompensuojamųjų vaistų naujų antkainių nustatymo procese, jis daro įtaką ūkio subjektų konkurencijai atitinkamose rinkose.“</p>	
3.	<p>Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2024-09-25 raštas Nr. (1.6 Mr) 2T-1325</p>	<p>Nutarimo projekto <...> teikiami siūlymai plačiau nėra pagrindžiami, t. y. turint omenyje argumentus, pateiktus Nutarimo projekto 1 p., <...> nėra atskleidžiamas juo teikiamų siūlymų tikslingumas, efektyvumas, kodėl nėra pakankamos šiuo metu esančios teisinio reguliavimo priemonės. Todėl <...> šiuo aspektu tikslintinas <...></p> <p>AĮ 14 str. 2 d. siūloma numatyti, kad asociacijos ir (ar) jų nariai negali būti persekiojami ir (ar) traukiami atsakomybėn už teisės reikšti teisėkūros iniciatyvas ir (ar) dalyvauti teisėkūros procese, kaip tai suprantama pagal TPI, įgyvendinimą. Šios siūlomos nuostatos turinys neaiškus. T. y. jei ja siūloma numatyti, kad asociacijos ir (ar) jų nariai negali būti traukiami atsakomybėn ar persekiojami vien dėl dalyvavimo teisėkūros procese (siūlomoje nuostatoje nurodytais aspektais), siūloma AĮ 14 str. 2 d. neturi pridėtinės vertės ir yra perteklinė, todėl jos atsisakytina. Jei šia nuostata siūloma numatyti, kad asociacijos ir jų nariai negali būti persekiojami ir (ar) traukiami atsakomybėn ir dėl konkurencijos teisės pažeidimų, kurie atlikti jiems dalyvaujant teisėkūros</p>	<p><u>Neatsižvelgta.</u></p> <p>Alternatyviu siūlymu Nutarimo projektas papildytas atsižvelgiant į pasitarimo tarp EIMIN, asociacijų atstovų ir Konkurencijos tarybos rezultatus, siekiant kompromiso, bei atliepiant Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 18 punktą, kuriame nustatytas siekis puoselėti valstybės institucijų ir verslo bendruomenės dialogą. Siūlomas alternatyvus reglamentavimas, tikėtina, suteiktų aiškumo asociacijoms ir (ar) jos nariams, kokia asociacijų veikla teisėkūros procese yra leistina.</p> <p>Siūloma formuluotė neriboja įstatymų leidėjo teisės numatyti analogišką teisinį reguliavimą kitų asmenų ar grupių atžvilgiu.</p>

		<p>processe ar reiškiant teisėkūros iniciatyvas, tokia nuostata nesuderinama su Konstitucijos 46 straipsnio 4 dalimi ir Konkurencijos įstatymo paskirtimi, todėl siūlomos AI 14 str. 2 d. taip pat atsisakytina. Visgi, jei į šią pastabą būtų neatsižvelgta, siūloma AI 14 str. 2 d. turėtų būti tikslinama, nes jos nuostatos ir vartojamos formuluotės nesuderintos su TPI (pvz., pagal TPI 8 str. 1 d. teisėkūros iniciatyvas skelbia (pareiškia) įstaigos, kaip jos apibrėžtos TPI 2 str. 2 d.; neaišku, kas turima omenyje formuluote teisė dalyvauti teisėkūros procese), Nutarimo projekte kartu pagrindžiant ir siūlomo reguliavimo tikslumą bei reikalingumą.</p> <p>Atsisakytina <...> siūlomos AI 14 str. 3 d., kadangi ji yra deklaratyvi ir neturi pridėtinės vertės (neaiškus nei jos turinys, nei jos įgyvendinimo mechanizmas). Pažymime, kad į teisėkūros procesą įsitraukti gali visi suinteresuoti subjektai (teisėkūros atvirumo ir skaidrumo principas), tai nėra išimtinė asociacijų ir (ar) jų narių teisė (t. y. asociacijos veiklos garantija). Tačiau jei į šią pastabą būtų neatsižvelgta, siūloma AI 14 str. 3 d. taip pat turėtų būti patikslinta: lieka neaišku, ką reiškia neproporcingai apribota teisė; <...> Be to, <...> turėtų būti ir plačiau atskleistas šios nuostatos veikimo mechanizmas.</p>	
4.	Vyriausioji tarnybinės etikos komisija 2024-09-27 raštas Nr. S-2024/1284-(2.4 Mr)	<p>Komisijai kelia abejonių Nutarimo projekto <...> punktu teikiamo alternatyvaus pasiūlymo, tikslinti esamą teisinį reguliavimą ir papildyti Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo 14 straipsnį, tikslingumas ir siūlomos teisinio reguliavimo priemonės. <...></p>	<p><u>Neatsižvelgta.</u></p> <p>Alternatyviu siūlymu Nutarimo projektas papildytas atsižvelgiant į pasitarimo tarp EIMIN, asociacijų atstovų ir Konkurencijos tarybos rezultatus, siekiant kompromiso, bei atliepiant Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 18 punktą, kuriame nustatytas siekis puoselėti valstybės institucijų ir verslo bendruomenės dialogą. Siūlomas alternatyvus reglamentavimas, tikėtina, suteiktų aiškumo asociacijoms ir (ar) jos nariams, kokia asociacijų veikla teisėkūros procese yra leistina.</p> <p>Siūloma formuluotė neriboja įstatymų leidėjo teisės numatyti analogišką teisinį reguliavimą kitų asmenų ar grupių atžvilgiu.</p>
5.	Lietuvos Respublikos	<p><...> nesutinkame su Nutarimo projektu siūlomu alternatyviu pasiūlymu <...>. Nutarimo projekte nėra pateikiama</p>	<p><u>Neatsižvelgta.</u></p>

	žemės ūkio ministerija 2024-09-26 raštas Nr. 24-15188	<p>pagrindžiančios informacijos apie tai, kad asociacijos ir jų nariai būtų persekiojami ir (ar) traukiami atsakomybėn už teisę reikšti teisėkūros iniciatyvas ir (ar) dalyvauti teisėkūros procese, kad viešojo administravimo subjektai ir kitos valstybės institucijos neproporcingai apriboja asociacijų ir (ar) jų narių teisę dalyvauti teisėkūroje ir šalies valdyme, nėra apibrėžiamas problemos mastas, sisteminės priežastys, kad būtų galima daryti išvadą, jog Nutarimo projektu siūlomas reguliavimas yra būtinas. Be to, nėra pateikta argumentų, ar siūlomas alternatyvus reglamentavimas, priešingai, nesudarytų galimybės asociacijoms ir (ar) jos nariams, prisidengiant asociacijų veikla bei teisėkūros procesais, išvengti atsakomybės už neteisėtus veiksmus.</p> <p>Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad priežastis, paskatinusi rengti įstatymo pakeitimo projektą – rizika, kad dėl teisinio aiškumo stokos asocijuotų grupių ir jų narių kolektyvinių interesų formavimas ir atstovavimas atitinkamiems teisėkūros subjektams dėl teisinio reguliavimo gali būti nepagrįstai ribojamas. Nurodoma, kad šio įstatymo projektu siekiama užkardyti situacijas, kuomet Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo nuostatos nepagrįstai taikomos asociacijų ir jų narių elgesiui teisėkūros procese, taip varžant asociacijų teisę atstovauti savo narių kolektyviniams interesams, kas yra asociacijų pamatinė paskirtis. Tačiau Nutarimo projektu pateiktas alternatyvus siūlymas AĮ 14 straipsnį papildyti 2 ir 3 dalimis išplečia AĮ pakeitimo projekto Nr. XIVP-3309 tikslus ir taikymo apimtį. Sprendimas dėl siūlomo AĮ 14 straipsnio 2 ir 3 dalių papildymo būtent tokiais nuostatomis, dėl tokio reguliavimo reikalingumo bei pasirinkto būdo, pirmiausia turėtų būti pagrįstas realia teisinės padėties analize, įvertinus netinkamų veiklos praktikų paplitimą ir pagrindus siūlomo reguliavimo būtinumą.</p>	<p>Alternatyviu siūlymu Nutarimo projektas papildytas atsižvelgiant į pasitarimo tarp EIMIN, asociacijų atstovų ir Konkurencijos tarybos rezultatus, siekiant kompromiso, bei atliepiant Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 18 punktą, kuriame nustatytas siekis puoselėti valstybės institucijų ir verslo bendruomenės dialogą. Siūlomas alternatyvus reglamentavimas, tikėtina, suteiktų aiškumo asociacijoms ir (ar) jos nariams, kokia asociacijų veikla teisėkūros procese yra leistina.</p> <p>Nutarimo projekto siūlomos teisinio reguliavimo nuostatos dėl draudimo persekioti asociacijas ir neproporcingai riboti jų dalyvavimą teisėkūroje yra būtinos, tikslingos ir sprendžia konkrečias praktikoje šioje srityje kylančias problemas. Siūlomi pakeitimai įves aiškumo, jog asociacijos ne tik turi teisę, bet ir gali nevaržomai dalyvauti teisėkūros procese. Siekiama nustatyti aiškią taisyklę dėl asociacijų ir jų narių dalyvavimo teisėkūros procese ir su tuo susijusio persekiojimo iš valstybės institucijų nebuvimo. Kitaip tariant, numatomo teisinio reguliavimo tikslas yra užtikrinti asociacijų veiklos garantijas, nustatant aiškų ir nedviprasmišką teisinį reguliavimą. Siūloma formuluotė į Lietuvos teisinę sistemą įveda aiškumo dėl asociacijų ir jų narių dalyvavimo teisėkūros procese, neriboją įstatymų leidėjo teisės numatyti analogišką teisinį reguliavimą kitų asmenų ar grupių atžvilgiu.</p>
6.	Lietuvos pramonininkų konfederacija 2024-09-25 d. raštas Nr. S. 197	<p>Nutarimo projekte formuluojamas alternatyvus pasiūlymas savo esme yra panašus į įstatymo projekto formuluotę, todėl <...> galėtų spręsti iškilusią problemą. <...>siūlytume tikslinti nurodant, kad turimas omenyje tarpusavyje suderintas (bendras) dalyvavimas teisėkūros procese, nes didžiausias teisinis neaiškumas kyla būtent dėl bendro asociacijos narių dalyvavimo</p>	<p><u>Atsižvelgta iš dalies.</u></p> <p>Alternatyviu siūlymu Nutarimo projektas papildytas atsižvelgiant į pasitarimo tarp EIMIN, asociacijų atstovų ir Konkurencijos tarybos rezultatus, siekiant kompromiso, bei atliepiant Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 18 punktą,</p>

	<p>teisėkūroje. <...>pateikiame siūlomą pakeitimą (siūlomi pakeitimai įrašyti žodžiai paryškinti):</p> <p>2. Asociacijos ir (ar) jų nariai negali būti persekiojami ir (ar) traukiami atsakomybėn už teisės reikšti tarpusavyje suderintas teisėkūros iniciatyvas ir (ar) bendrai dalyvauti teisėkūros procese, kaip tai suprantama pagal Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymą, įgyvendinimą.</p>	<p>kuriame nustatytas siekis puoselėti valstybės institucijų ir verslo bendruomenės dialogą. Siūlomas alternatyvus reglamentavimas, tikėtina, suteiktų aiškumo asociacijoms ir (ar) jos nariams, kokia asociacijų veikla teisėkūros procese yra leistina.</p>
--	--	---